

FORMUESSKATTEN I NORGE

BAKGRUNN

I Europa er det bare Norge, Frankrike, Spania og Sveits som i dag har formuesskatt. Det er flere tiår siden andre nordiske land fjernet ordningen. Total formuesskatt her hjemme i ligningsåret 2023 utgjorde 30,4 milliarder kroner. Hvorav tilnærmet 2/3 gikk til kommunene, mens staten fikk den resterende 1/3. 14,3 % av norske skatteyttere betalte formuesskatt. Skatten ble innført 1892.

Formuesskatten er ofte gjenstand for debatt. Noen mener den er urettferdig fordi den skattlegger formue som ikke er realisert, mens andre mener den er nødvendig for å sikre rettferdig fordeling av rikdom. I dag er det slik at du betaler formuesskatt hvis din nettoformue overstiger 1,7 millioner kroner. For formue mellom 1,7 million og 20 millioner, betaler du 0,7 % til din bostedskommune og 0,3 % til staten. Mens for formue over 20 millioner kroner, øker den statlige satsen til 0,4 %.

For de 400 rikeste, er nå 48,5 % av deres kapital styrt helt eller delvis fra utlandet. Ifølge tidsskriftet Kapital har omtrentlig halvparten av de 50 rikeste nordmenn bosatt seg utenlands. Svært mange på grunn av formuesskatten, tror vi i Gaulak.

MÅLSETNING

Vårt mål er å få et mer rettferdig, internasjonalt konkurransedyktig og næringsvennlig norsk skattesystem, som sørger for at eiere bosatt i Norge blir likestilt med utenlandske

eiere av norske virksomheter. På denne måten få flere større kapitaleiere til å bli boende i Norge, i stedet for å bosette seg i land som ikke har samme formuesskatten vi har.

Vi tar ikke stilling nå til om nivået på formuesskatten bør justeres, men vi er fullt klar over at spesielt kommunesektoren er helt avhengig av denne inntektskilden. Med vår løsning slipper eiere i hvert fall å ta utbytte fra selskapet eller selge aksjer for å finansiere formuesskatten.

Det er selskapets overskudd over tid som avgjør dets virkelige verdi. Derfor kan en bestemme formuesskatten for selskapet som noen prosentpoeng av virksomhetens overskudd. Det vil si, at en trenger ikke å verdi-fastsette et selskap for å ligne det for formuesskatten. Undertegnede er klar over at benevnelsen «formuesskatt», da kan virke villedende på mange, men inntil det kommer et bedre navn, fortsetter jeg å kalle skatten for «formuesskatt».

GAULAK FORESLÅR:

- At aksjeselskap betaler sin egen formuesskatt og ikke eierne som i dag. Først da vil aksjonærer her hjemme bli skattet likt med utenlandske eiere av norske virksomheter.
- At 2/3 av formuesskatten fortsatt skal tilfalle kommunene, basert på eiers aksjonærverdier og bostedskommune i Norge.
- At staten får den siste 1/3, som er omtrentlig utenlandsandelen på eiersiden til norske selskap i dag.
- At for skatt på eiers øvrige formuesobjekter, altså det som ikke er aksjer i norske selskap, kan en inntil videre fortsette med dagens ordning for beregning og fordeling av formuesskatten. Imidlertid, på sikt kan dette punktet ivaretas godt gjennom den kommunale eiendomsskatten.

NOTE

- *Med hensyn på ønsket om fritak formuesskatt på «arbeidende kapital» - som er spesielt aktuelt for nystartede vekstbedrifter, så er dette ikke noe større problem enn å bestemme at har ikke selskapet overskudd skal det heller ikke betale noe skatt.*

NIVÅ PÅ SKATTEN

For at kommuner og staten skal få inn samme totalbeløp som nå fra formuesskatt på selskaper, må selskapsskatten trolig økes med 2 – 4 prosentpoeng. Norge må jo tenke

på dette, slik at vi fortsatt har en konkurransedyktig beskatning av næringslivet kontra andre lands betingelser. Men nivået må beregnes nøyere av skattemyndighetene her hjemme. Uansett må våre politikere bruke tid på å vurdere og diskutere modellen som vi foreslår her.

SLUTTORD

Internasjonalt er formuesskatt betalt av selskaper ukjent, så det finnes ikke noe land med en løsning vi kan herme etter. En slik grunnleggende endring av hvem som betaler formueskatten, må selvsagt utredes nærmere av våre skattemyndigheter.

Det må ikke bli slik at kommunene får mindre inntekt fra ny ordning enn før, da kommune-Norge har stram nok økonomi som det er i dag. I 2024 har norske kommuner en drifts- og investeringsramme på rundt 252,2 milliarder kroner, mens kommunenes inntekter fra formuesskatten tilsvarer anslagsvis 20,3 milliarder kr. Det utgjør altså omtrentlig 8 % av inntektene til kommunesektoren.

Sandvika, 5. november 2024
Asgeir Fjølstad
Daglig leder i Gaulak AS

Epost: asgeir@gaulak.no
Mobil: (+47) 958 40 225

(* **OPPDATERT VERSJON** av dokumentet kan alltid lastes ned fra: <https://gaulak.no> under menyvalg «Pamfletter»)